

COMMISSIE
OMGEVINGSKWALITEIT
EN
CULTUREEL ERFGOED
ROTTERDAM

Adres: Museumpark 18 (rijksmonumenten)
Dossiernummer: Z2025-011763 (vergunningaanvraag) (voorheen Z2025-004071)
Betreft: Renovatie en uitbreiding Museum Boijmans van Beuningen (MBvB)
Behandeld door: AS
Datum: 27 mei 2026
Overleg: Aanvrager op de hoogte gesteld

Toetsingskader

Aan de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed wordt advies gevraagd over de definitieve aanvraag omgevingsvergunning voor de renovatie en uitbreiding van Museum Boijmans van Beuningen. De architect presenteert in dit overleg tevens het aangepaste en verder uitgewerkte plan voor de renovatie en verbouwing van het museum, als reactie op de opmerkingen op het conceptverzoek, zoals opgenomen in het verslag van 14 januari 2026. De volgende planonderdelen zijn aangepast en worden nader toegelicht:

Nieuwbouw hoek Westersingel - Museumparkstraat

- Het volume op de hoek van de Westersingel is aan de zijde van Bodon herzien, waarbij de eerder voorgestelde sprong in hoogte komt te vervallen.
- De plint aan de Westersingel blijft op de begane grond gesloten, maar wordt technisch voorbereid op een mogelijke toekomstige nevenentree aan deze zijde.
- De natuurstenen muur in de buitenruimte aan de zijde van de Westersingel wordt verlengd ten opzichte van de op 14 januari gepresenteerde versie.
- Voor de nieuwbouw wordt een ambachtelijke, tijdloze baksteen (Vogelensangh) voorgesteld, die qua uitstraling en materialiteit aansluit bij de ambachtelijke baksteenarchitectuur van de rijksmonumenten binnen het ensemble.

Gebouwdeel Bodon

- De vloeren in de Serrazaal, multifunctionele wisselzaal en tentoonstellingsruimten worden voorgesteld in terrazzo tegels met kunststof voeg. De positie van het voormalige prentenkabinet wordt als donkere belijning in de vloer gemarkeerd.
- De bestaande plafonds op de begane grond worden vervangen door een nieuw rasterplafond. Dit wordt iets hoger aangebracht in de bestaande betonstructuur, om deze duidelijk afleesbaar te houden. Installaties en akoestische voorzieningen worden boven het plafond geïntegreerd.
- De oorspronkelijke toiletruimten blijven behouden.

Gebouwdeel Van der Steur

Buitenhof

- De buitenhof, het entreegebied en de binnenhof worden opgevat als één samenhangende publieke ruimte met een subtiele zonering. De bestrating bestaat uit hergebruikte granietsteen die vanuit de Museumparkstraat doorloopt over het gehele gebied, waarbij de legrichting per deelgebied varieert om nuance en oriëntatie aan te brengen. Belgisch hardsteen wordt toegepast als contrasterend materiaal voor belijning, plinten, trappen en overgangszones.

- Het historische podium onder de luifel wordt teruggebracht als markering in een afwijkende bestrating van Belgisch hardsteen. Het voorgestelde zitelement wordt symmetrisch vormgegeven en afgestemd op de bestaande borstwering.
- De entreezone wordt volledig uitgevoerd in Belgisch hardsteen, waarbij de beëindiging van de buitentrapp is vereenvoudigd tot een heldere en open landing.
- Het toepassen van kunst in deze ruimte is voorzien, maar nog niet uitgewerkt.
- De lift wordt voorgesteld als open plateau zonder gesloten liftkooi.

Binnenhof

- De fontein wordt opnieuw functioneel gemaakt, met de mogelijkheid deze afhankelijk van gebruik en evenementen aan of uit te schakelen.
- De nieuwe dakopbouw sluit zorgvuldig aan op de bestaande daklijnen van Van der Steur, waarbij de verticale geleiding van de toevoegingen wordt afgestemd op de bestaande ritmiek van het daklandschap. Installaties worden geïntegreerd en uit het zicht gehouden.
- De toren behoudt zijn functie als een verlicht landmark en de gevel wordt gereinigd. Verder blijft de toren in opzet ongewijzigd.

Van Beuningen - de Vriese paviljoen

- Het tussenlid krijgt een verticale geleiding bestaande uit een vaste deur aan de linkerzijde in combinatie met schuivende delen.

N.B. De uitwerking van de volledige Museumparkstraat en grote delen van de museumtauin vallen buiten de demarcatie van de voorliggende aanvraag en maken op dit moment geen onderdeel uit van de planvorming.

Reactie van de commissie op de aanvraag omgevingsvergunning, de beelden zoals toegelicht, en de nabespreking

De commissie spreekt met betrekking tot de voorliggende aanvraag omgevingsvergunning haar waardering uit voor de doorontwikkeling van het plan en het definitieve ontwerp waarover advies wordt gevraagd. Zij constateert dat de opmerkingen uit het eerder uitgebrachte advies zorgvuldig en overtuigend zijn verwerkt en herkent hierin een consistente lijn. Zij gaat er daarbij van uit dat de nadere beoordeling van nog in detail uit te werken onderdelen via werksessies en met behulp van onder andere werkomschrijvingen, uitvoeringsdetails, mock-up's en bemonsteringen plaats zal gaan vinden en voorafgaand aan en tijdens de uitvoering tot verdere verfijning zal leiden. De aan het advies verbonden voorschriften zijn bedoeld om hier richting aan te geven.

Met betrekking tot de op 27 mei specifiek getoonde onderdelen van het plan reageert de commissie als volgt:

Het voorstel voor de aanpassingen aan de hoek Westersingel - Museumparkstraat worden als passend beoordeeld, net zoals het verlengen van de muur aan de Westersingel. Ook op de voorgestelde wijze voegt de muur zich nog binnen het karakter van het beschermd stadsgezicht. Er ontstaat hiermee een rustig en samenhangend geheel. De commissie beoordeelt de voorgestelde strakke detaillering van het nieuwe paviljoen, met name ter plaatse van de overgang tussen plint en bovenbouw, als passend. De keuze voor een ambachtelijke baksteen wordt eveneens passend geacht binnen het bestaande ensemble. Met dit voorstel ontstaat een overtuigende samenhang tussen de nieuwbouw en de monumentale bebouwing, waarbij oud en nieuw zich op een vanzelfsprekende wijze tot elkaar verhouden. Om te waarborgen dat deze ambitie ook in de uitvoering wordt gerealiseerd, wenst zij de verdere uitwerking aan de hand van bemonstering en uitvoeringsdetails te beoordelen.

Bij Bodon wordt de voor het interieur gekozen strategie van het benadrukken van de betonstructuur in combinatie met een rasterplafond in principe ondersteund, maar er is nog behoefte aan meer helderheid over de precieze uitwerking, kleur- en materiaalkeuzes en de relatie met verduistering en gebruik van de tentoonstellingsruimten. De benadering van de vloeren en het behoud van historische lagen wordt begrepen, al wordt gevraagd om de belijning in de vloer als verwijzing naar het voormalig prentenkabinet nog eens te overwegen en mogelijke alternatieven voor een passende historische duiding nader te onderzoeken. Met betrekking tot het aan de achterzijde gesitueerde terras van Bodon

geeft de commissie in overweging te onderzoeken of de oorspronkelijke traptrede naar de museumtuin terug kan worden gebracht. Daarmee zou de historische toegankelijkheid en de oorspronkelijke relatie tussen terras en tuin beter afleesbaar blijven.

Voor de buitenhof wordt de voorgestelde materialisering als passend gezien, al vraagt de commissie zich af of hiermee het definitieve eindbeeld al is bereikt, mede gezien de toekomstige ontwikkeling van de Museumparkstraat en de gewenste samenhang. De architect wordt verzocht eventuele aanpassingen te overwegen op basis van de verdere uitwerking van de Museumparkstraat. Daarnaast vraagt de commissie te onderzoeken of rondom de lift in de buitenhof een markering in het vloerpatroon kan worden opgenomen, zodat dit element sterker in zijn omgeving wordt verankerd. Ten aanzien van het verlichtingsplan verzoekt de commissie om een nadere toelichting en een meer gedetailleerde uitwerking. De nadere vormgeving en uitwerking van de hoofdtrap naar de ondergrondse museumentree, het voorstel voor het podium met zitbank onder de luifel, de benadering van de Van der Steur-trap in het interieur en de binnenhof met een opnieuw functioneel gemaakte fontein worden allen positief beoordeeld. Ten aanzien van de fontein verwacht de commissie nog nadere uitvoeringsdetails over de verschijningsvorm en werking, zowel in functionerende als in uitgeschakelde toestand.

De commissie is nog niet overtuigd van de nu voorgestelde oplossing met een vouwpui in het verbindingslid tussen de Van der Steur-vleugel en het Van Beuningen - De Vriese paviljoen. Naar het oordeel van de commissie doet de relatief forse profilering van een vouwpui afbreuk aan het beoogde transparante karakter van het tussenlid, dat juist bedoeld is om het zelfstandige paviljoenkarakter van het gebouw te versterken. De commissie verzoekt daarom nog te zoeken naar alternatieven. Ten aanzien van de buitenaanleg rondom het paviljoen vraagt de commissie te bezien of de bestaande situatie langs het Melkkoppad zoveel mogelijk behouden kan blijven, in plaats van in te zetten op een volledig symmetrische inrichting. Op die manier kunnen meer historische elementen en bestaande ruimtelijke kwaliteiten worden behouden. De commissie is van oordeel dat volledige symmetrie aan weerszijden van het paviljoen in dit verband van ondergeschikt belang is.

De commissie is van mening dat de detaillering van de restauratieve aspecten, de aansluitdetails tussen oude en nieuwe delen én de uiteindelijke uitvoering ervan van wezenlijk belang zijn voor het welslagen van het project. Daarom vraagt zij bijvoorbeeld om de definitieve uitwerking in de vorm van werkdetails van de kritieke aansluitingen van de nieuwe overkapping van de binnenhof, met name aan de buitenzijde van het gebouw. Het voorstel voor de nieuwe balustrades en leuningen oogt nog onsamenhangend en toont onvoldoende hoe dit zich verhoudt tot de monumentale bouwdelen. De commissie vraagt om een integraal ontwerpvoorstel voor deze nieuwe balustrades en leuningen, gebaseerd op een samenhangend ontwerpprincipe dat bijdraagt aan een consistente ruimtelijke beleving. Daarnaast verzoekt de commissie om een toelichting op het verlichtingsplan voor de binnen- en buitenruimten en om de uitvoeringsdetails van de verschillende bevestigings- en ophangingsconstructies.

Bovengenoemde vragen en opmerkingen staan een positief geformuleerd eindadvies niet in de weg. De commissie heeft er vertrouwen in dat de in bijgevoegde voorschriften verwerkte vragen en opmerkingen tijdens de uitwerkings- en bemonsteringsfase passend worden uitgewerkt.

Conclusie

Er is geconstateerd dat er in de aanvraag voldoende rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden van de rijksmonumenten en het beschermd stadsgezicht dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand onder voorwaarde dat onderstaande voorschriften worden opgevolgd. Het advies aan het bestuur is daarom 'positief onder voorwaarde' ten aanzien van de afgifte van de omgevingsvergunning. De commissie benadrukt dat de nadere beoordeling van de specifieke uitwerkingen van de verschillende onderdelen via werksessies en met behulp van onder andere werkdetails, mock-up's en bemonsteringen op basis van de hieronder gestelde voorschriften zal plaatsvinden. Zij mandateert hiervoor de voorzitter en de commissieleden met expertise op het gebied van erfgoed. Bij twijfel kunnen onderdelen opnieuw aan de gehele commissie worden voorgelegd.

Voorschriften:

De volgende aspecten dienen ter nadere beoordeling aan de commissie te worden voorgelegd:

Algemeen:

- *Uitvoeringsdetails van beeldbepalende onderdelen, zoals de aansluiting van de glaskap ter plaatse van de binnenhof, de aansluitdetails van de nieuwbouw tussen plint en bovenbouw.*
- *Uitvoeringsdetails van alle kozijnen, deuren, beglazingen en zonweringen, waarbij de slankheid, de kleuren en de profielen zijn afgestemd op het oorspronkelijke.*
- *Een voorstel waarin aangegeven wordt welke mock-ups van beeldbepalende onderdelen worden gemaakt. Dit betreft onder meer de nieuwe glaskap op de binnenhof en de aansluiting ervan op Van der Steur als ook de installatie- en isolatieprincipes in de monumentale bouwdelen.*
- *Een voorstel waarin aangegeven wordt welke materialen van beeldbepalende onderdelen nader bemonsterd zullen worden. Dit betreft onder meer het metsel- en voegwerk, de verschillende soorten natuursteen, de vloer- en plafondafwerkingen in het interieur en exterieur, de kozijnen.*
- *Een aanvullend kleurhistorisch onderzoek aan de bouwdelen Bodon en Van der Steur, in aanvulling op het kleuronderzoek uit 2010. Op basis hiervan dient een voorstel voor de definitieve materialen en kleuren voor zowel exterieur als interieur te worden opgesteld.*
- *Een ontwerpvoorstel voor alle nieuwe balustrades en leuning in de monumentale bouwdelen.*
- *Een precieze uitwerking van de consequenties van de brandcompartimenteringen in het interieur.*
- *Een ontwerpvoorstel voor de inpassing van de noodzakelijke functionele onderdelen zoals vluchtrouteaanduiding, vluchtverlichting, brandslanghaspels en zichtbare installaties (zoals camera's en meetapparatuur). Deze onderdelen dienen zo terughoudend mogelijk in de monumentale interieurs te worden geïntegreerd.*
- *Een nadere toelichting op het verlichtingsplan voor de binnen- en buitenruimten en de uitvoeringsdetails van de verschillende bevestigings- en ophangingsconstructies.*

Gebouwdeel Bodon:

- *Een uitgewerkt voorstel voor de bevestiging van de PV-panelen, uitgaande van behoud van de koperen afdekking van de sheddaken.*
- *De definitieve uitwerking van de installaties op het dak. Deze dienen tot een minimum beperkt te blijven en zo onzichtbaar mogelijk te worden geplaatst.*

Gebouwdeel Van der Steur:

- *De technische uitwerking van de fontein in de binnenhof in twee varianten: functionerend met water en als afgedekte situatie.*

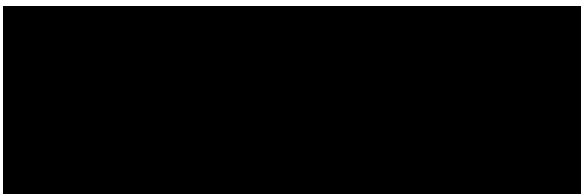
Van Beuningen De Vriese paviljoen:

- *Een nadere uitwerking van de aanpassingen aan de nog aanwezige oorspronkelijke vitrines.*
- *Een aangepast voorstel voor de deuren in het verbindingslid.*
- *Een onderzoek naar de mogelijkheid om de bestaande buiteninrichting ter plaatse van het Van Beuningen - De Vriese paviljoen langs het Melkkoppad zoveel mogelijk te behouden.*

Hoek Westersingel 83

- *Een nadere uitwerking van de inrichting van de voortuin met hellingbaan, trap en fietsenstalling.*

Hoogachtend,
namens de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed Rotterdam,

[REDACTED]
[REDACTED]

Welstandsnota Rotterdam 2025 – Kwaliteit voor de toekomst

Voorgaand advies is gebaseerd op de voor deze aanvraag relevante criteria die gelden voor dit adres.

Gebiedstype: Stadscentrum en centrumgebieden - Groengebieden

Beschermd stadsgezicht: Waterproject

Relevante criteria

Omgeving – Het gebouw en de stad

Legt het ontwerp voor het bouwwerk een goede relatie met de omgeving en levert het een positieve bijdrage aan de stad nu en voor de toekomst?

Vaste criteria

- *Bouwinitiatieven houden de stedenbouwkundige structuur herkenbaar, verstoren deze structuur niet en reageren op de omgeving waarin ze gerealiseerd worden.*
- *Bouwinitiatieven leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de omgeving.*
- *Het ontwerp van de buitenruimte ondersteunt op samenhangende wijze het ontwerpconcept van het gebouw. Ook sluit de buitenruimte aan bij de inrichting van het aangrenzende openbaar toegankelijk gebied.*

Reguliere criteria gebied

- *Bouwinitiatieven passen bij en versterken het landschappelijke karakter van het groengebied.*
- *Nieuwe invullingen voegen zich naar de ruimtelijke structuur en worden landschappelijk ingepast; ze contrasteren niet met het groene karakter en volgen de ruimtelijk-functionele opzet van het gebied.*
- *Bouwinitiatieven verstoren geen belangrijke zichtlijnen in het groengebied en respecteren de visuele ruimtelijke relatie tussen het groengebied en de omgeving.*

Bouwwerk – Het ontwerp op zichzelf

Is de vorm en uitstraling van het bouwwerk zelf van voldoende kwaliteit?

Vaste criteria

- *Behoud van gebouwen of gebouwdelen wordt gestimuleerd.*
- *Bouwwerken worden duurzaam vormgegeven en geconstrueerd.*
- *Bouwwerken hebben een hoofdvorm die reageert op de omliggende bebouwing.*
- *Uitgangspunt voor bouwinitiatieven is de samenhang van de architectonische eenheid.*
- *Duurzaamheidstoepassingen (voor energieopwekking, natuurinclusieve voorzieningen, waterretentie en dergelijke) maken integraal onderdeel uit van het ontwerp van de bouwschil.*
- *Het gevelontwerp is consequent en goed van verhouding. Het gevelontwerp past bij het gebruik van het gebouw en ondersteunt een prettig binnenklimaat. Daarnaast reageert het qua indeling en plasticiteit op de omliggende bebouwing en het aangrenzende gebied.*
- *Bij hoogbouw is het gevelontwerp in maat en schaal afgestemd op zowel de omliggende bebouwing als het schaalniveau van de stad. Het silhouet (inclusief een overtuigende 'kroon' of gevelbeëindiging) versterkt de skyline.*
- *Ingrepen aan de gevel, waaronder nieuwe (winkel)puien, balkons, luifels en dergelijke, passen binnen de structuur, maat en schaal van de bebouwing.*
- *Bindende en ritmerende elementen binnen een gevelwand van een architectonische eenheid (dakvlakken, daklijsten, goten, lateien, balkonstroken, gevelopeningen, ingangspartijen erkers en dergelijke) blijven bij verbouw herkenbaar of sluiten bij nieuwbouw aan op de bestaande context.*
- *De gevel van de begane grond past in maat en schaal bij het karakter van het aangrenzende gebied.*
- *Gevels aan de straatzijde hebben een representatief karakter dat past bij de situatie en dragen bij aan de kwaliteit en beleving van het aangrenzende gebied.*
- *De gevels van de begane grond die aan de openbare ruimte grenzen, hebben een mate van openheid die past bij het gebruik en het aangrenzende gebied.*

- *De gevels van de begane grond maken ruimtelijke en visuele relaties tussen binnen en buiten mogelijk.*
- *Entreegebieden van gebouwen, inclusief entreepuiken, luifels en dergelijke, zijn uitnodigend en kwalitatief hoogwaardig vormgegeven.*
- *Geveldelen van secundaire functies (fietsenstallingen, technische ruimtes en dergelijke) die om programmatische redenen gesloten zijn, passen bij de gevelcompositie en worden integraal, hoogwaardig en waar mogelijk met een passende openheid ontworpen.*
- *Integrale dakopbouwen vormen een ondergeschikte toevoeging aan het onderliggende gebouw en worden in samenhang daarmee ontworpen. In specifieke gevallen is een afwijkende vormtotaal mogelijk, indien het ontwerp zich op passende wijze verhoudt tot het onderliggende gebouw en de omgeving. Dit geldt niet voor het gebiedstype 'Stempels en stroken'.*
- *Daken die zichtbaar zijn vanuit de omliggende bebouwing krijgen dezelfde kwaliteit als de gevel en worden ingericht met natuurlijk groen, of op andere wijze benut en aantrekkelijk vormgegeven.*
- *Installaties verstoren het gevelbeeld niet: installaties worden inpassend geplaatst, architectonisch ingepast of opgenomen in een 'installatielaag' die onderdeel uitmaakt van het gevelontwerp.*

Reguliere criteria gebied

- *Bebouwing is eenduidig, heeft een heldere hoofdvorm en wordt als compact volume ontworpen (geen optelsom van verschillende volumes en elementen).*
- *Bebouwing wordt als alzijdig volume ontworpen (expeditie, vuilopslag uit het zicht).*
- *Bouwiniciatieven in parken of singels passen bij de sfeer ervan en zijn in expressie afgestemd op het karakter van de specifieke plek daarbinnen.*
- *Inrichtingselementen in parken en singels (parkmeubilair, hekwerken, leuningen en dergelijke) zijn op elkaar afgestemd en passen bij de sfeer en het karakter van het groengebied.*

Uitwerking – De architectonische vormgeving van het bouwwerk

Ondersteunt de wijze waarop het bouwwerk wordt gemaakt het beoogde ontwerpidee?

Vaste criteria

- *Materiaalgebruik, kleur en detaillering ondersteunen de verschijningsvorm van een bouwwerk op samenhangende wijze.*
- *Bij nieuwbouw zijn materiaalgebruik, kleur en detaillering afgestemd op de omliggende bebouwing.*
- *Bij verbouw zijn materiaalgebruik, kleur en detaillering afgestemd op de kwaliteit en uitstraling van de oorspronkelijke gevel.*
- *Materiaal en detaillering van de gevel van de begane grond aan de straatzijde hebben extra kwaliteit (representatief en expressief). Dit geldt vooral rond de entree.*
- *Materiaal en detaillering zijn duurzaam van kwaliteit. Mechanische invloeden, weersinvloeden, veroudering en dergelijke hebben geen negatieve gevolgen voor het uiterlijk.*
- *Toepassing van biobased, hergebruikte en circulaire materialen en gebouwonderdelen wordt gestimuleerd. Wel moet sprake zijn van een overtuigende samenhang binnen het gevelontwerp. Naast de milieu-impact (CO₂, primaire grondstof en dergelijke) is de toepassing van belang (verwerking, bevestiging, remontabel bouwen en dergelijke) zodat hergebruik mogelijk blijft.*
- *Ventilatieopeningen zijn onzichtbaar weggewerkt of architectonisch ingepast in het gevelontwerp.*
- *Kleuren zijn terughoudend en afgestemd op de omliggende bebouwing.*

Reguliere criteria gebied

- *Materiaalgebruik, kleur en detaillering zijn afgestemd op de sfeer en uitstraling van het groengebied of het aangrenzende gebied.*
- *Hekwerken zijn van hoogwaardig, duurzaam materiaal en grotendeels transparant vormgegeven.*
- *In parken of singels zijn ingangspartijen en inrichtingselementen (parkmeubilair, hekwerken, leuningen en dergelijke) van duurzaam, hoogwaardig materiaal en worden zorgvuldig gedetailleerd, passend bij de uitstraling van de groene omgeving.*
- *In parken of singels zijn hekwerken, leuningen en afrasteringen transparant, van hoogwaardig en bestendig materiaal, en worden deze elementen op elkaar afgestemd.*
- *De toepassing van hoogwaardige materialen en detaillering is in overeenstemming met de hoge ambities voor centrumgebieden.*

Criteria Beschermd stadsgezicht - Waterproject - Organisch ontwikkelde uitbreidingen

Omgeving – Het gebouw en de stad

Legt het ontwerp voor het bouwwerk een goede relatie met de omgeving en levert het een positieve bijdrage aan de stad nu en voor de toekomst?

Vaste criteria

- *Bouwiniciatieven houden de stedenbouwkundige structuur herkenbaar, verstoren deze structuur niet en reageren op de omgeving waarin ze gerealiseerd worden.*
- *Bouwiniciatieven leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de omgeving.*
- *Het ontwerp van de buitenruimte ondersteunt op samenhangende wijze het ontwerpconcept van het gebouw. Ook sluit de buitenruimte aan bij de inrichting van het aangrenzende openbaar toegankelijk gebied.*

Reguliere criteria gebied

- *Bouwiniciatieven reageren op de verkaveling van individuele panden of kleine ensembles en de wisselende bebouwingshoogtes in het gebied.*
- *Grootschalige initiatieven houden rekening met de schaal van de omgeving en de structuur van rooilijn, kavelbreedte en bebouwingshoogte.*

Aanvullende criteria beschermd stadsgezicht

- *Bouwiniciatieven dragen bij aan de voor dit gebied typerende stedenbouwkundige en landschappelijke structuur.*
- *De verkaveling is pandsgewijs of in kleine ensembles en ondersteunt de relatie tussen de singelstructuur, de hoogwaardige en rijk vormgegeven bebouwing en de parkachtige groenaanleg.*
- *Ingrepen versterken de samenhang binnen de architectonische eenheid: individuele panden of kleine ensembles.*
- *Vrijstaande bebouwing heeft een alzijdig karakter en is gelegen in een groene setting.*

Bouwwerk – Het ontwerp op zichzelf

Is de vorm en uitstraling van het bouwwerk zelf van voldoende kwaliteit?

Vaste criteria

- *Behoud van gebouwen of gebouwdelen wordt gestimuleerd.*
- *Bouwwerken worden duurzaam vormgegeven en geconstrueerd.*
- *Bouwwerken hebben een hoofdvorm die reageert op de omliggende bebouwing.*
- *Uitgangspunt voor bouwiniciatieven is de samenhang van de architectonische eenheid.*
- *Duurzaamheidstoepassingen (voor energieopwekking, natuurinclusieve voorzieningen, waterretentie en dergelijke) maken integraal onderdeel uit van het ontwerp van de gebouwschil.*
- *Het gevelontwerp is consequent en goed van verhouding. Het gevelontwerp past bij het gebruik van het gebouw en ondersteunt een plasticiteit op de omliggende bebouwing en het aangrenzende gebied.*
- *Bij hoogbouw is het gevelontwerp in maat en schaal afgestemd op zowel de omliggende bebouwing als het schaalniveau van de stad. Het silhouet (inclusief een overtuigende 'kroon' of gevelbeëindiging) versterkt de skyline.*
- *Ingrepen aan de gevel, waaronder nieuwe (winkel)puien, balkons, luifels en dergelijke, passen binnen de structuur, maat en schaal van de bebouwing.*
- *Bindende en ritmerende elementen binnen een gevelwand van een architectonische eenheid (dakvlakken, daklijsten, goten, lateien, balkonstroken, gevelopeningen, ingangspartijen erkers en dergelijke) blijven bij verbouw herkenbaar of sluiten bij nieuwbouw aan op de bestaande context.*
- *De gevel van de begane grond past in maat en schaal bij het karakter van het aangrenzende gebied.*
- *Gevels aan de straatzijde hebben een representatief karakter dat past bij de situatie en dragen bij aan de kwaliteit en beleving van het aangrenzende gebied.*
- *De gevels van de begane grond die aan de openbare ruimte grenzen, hebben een mate van openheid die past bij het gebruik en het aangrenzende gebied.*
- *De gevels van de begane grond maken ruimtelijke en visuele relaties tussen binnen en buiten mogelijk.*
- *Entreegebieden van gebouwen, inclusief entrepuien, luifels en dergelijke, zijn uitnodigend en kwalitatief hoogwaardig vormgegeven.*

- Geveldelen van secundaire functies (fietsenstallingen, technische ruimtes en dergelijke) die om programmatistische redenen gesloten zijn, passen bij de gevelcompositie en worden integraal, hoogwaardig en waar mogelijk met een passende openheid ontworpen.
- Integrale dakopbouwen vormen een ondergeschikte toevoeging aan het onderliggende gebouw en worden in samenhang daarmee ontworpen. In specifieke gevallen is een afwijkende vormtotaal mogelijk, indien het ontwerp zich op passende wijze verhoudt tot het onderliggende gebouw en de omgeving. Dit geldt niet voor het gebiedstype 'Stempels en stroken'.
- Daken die zichtbaar zijn vanuit de omliggende bebouwing krijgen dezelfde kwaliteit als de gevel en worden ingericht met natuurlijk groen, of op andere wijze benut en aantrekkelijk vormgegeven.
- Installaties verstoren het gevelbeeld niet: installaties worden inpandig geplaatst, architectonisch ingepast of opgenomen in een 'installatielaag' die onderdeel uitmaakt van het gevelontwerp.

Reguliere criteria gebied

- Vrijstaande zelfstandige bouwwerken hebben een heldere, eenduidige hoofdvorm.
- Het gevelontwerp kent een driedeling (plint, middendeel, gevelbeëindiging) en wordt gekenmerkt door een verwevenheid van verticale elementen (ramen) en horizontale kenmerken (lijstwerk, linten, kroonlijsten en dergelijke).
- Straathoeken worden architectonisch verbijzonderd (afgeschuinde hoek, afwijkende vormgeving en dergelijke).
- In- en uitspringende delen van de gevel (balkons, erkers en loggia's) blijven ondergeschikt aan de hoofdmassa.
- Karakteristieke of originele winkelpuizen blijven in stand, of worden in het geval van een ingreep zo mogelijk volgens het oorspronkelijke ontwerp hersteld.

Voor historische winkel/hoekpanden gelden de volgende aanvullende criteria:

- Bij transformatie wordt een winkelfunctie, horeca of maatschappelijke functie gestimuleerd.
- Gevelopeningen worden transparant ingevuld (van binnenuit niet blinderen, dichtzetten of voorzien van spiegelend glas).
- Indeling, detaillering en ornamenten van de historische puizen worden gehandhaafd en/of hersteld in overeenstemming met de oorspronkelijke karakteristiek.
- Puizen hebben een borstwering (geen puizen volledig van glas of grotendeels/geheel te openen puizen).

Aanvullende criteria beschermd stadsgezicht

- Bouwinitiatieven bouwen voort op de in het gebied aanwezige bouwstijl(en).
- Bouwinitiatieven sluiten aan op de aanwezige bouwstijlen, bestaan uit individueel vormgegeven panden of kleine ensembles en vormen een samenhangend geheel.
- Bouwinitiatieven dragen bij aan de samenhang binnen de architectonische eenheid en het straatbeeld, in dit geval individuele panden of kleine ensembles.
- De kapverdieping is in samenhang met de architectonische eenheid vormgegeven en sluit aan op de maatverhoudingen van het pand.
- De gevelbeëindiging is karakteristiek en draagt bij aan het totaalbeeld van een steeds verspringende daklijn of een doorlopende daklijn bij ensembles.
- De plint heeft voldoende hoogte om het pand een statige uitstraling te geven.
- De gevelindeling van de plint schept een zekere afstand tot de straat, in overeenstemming met die van de bestaande bebouwing.
- Karakteristieke gevelelementen blijven behouden of worden hersteld.

Uitwerking – De architectonische vormgeving van het bouwwerk

Ondersteunt de wijze waarop het bouwwerk wordt gemaakt het beoogde ontwerpidee?

Vaste criteria

- Materiaalgebruik, kleur en detaillering ondersteunen de verschijningsvorm van een bouwwerk op samenhangende wijze.
- Bij nieuwbouw zijn materiaalgebruik, kleur en detaillering afgestemd op de omliggende bebouwing.
- Bij verbouw zijn materiaalgebruik, kleur en detaillering afgestemd op de kwaliteit en uitstraling van de oorspronkelijke gevel.
- Materiaal en detaillering van de gevel van de begane grond aan de straatzijde hebben extra kwaliteit (representatief en expressief). Dit geldt vooral rond de entree.
- Materiaal en detaillering zijn duurzaam van kwaliteit. Mechanische invloeden, weersinvloeden, veroudering en dergelijke hebben geen negatieve gevolgen voor het uiterlijk.

- *Toepassing van biobased, hergebruikte en circulaire materialen en gebouwonderdelen wordt gestimuleerd. Wel moet sprake zijn van een overtuigende samenhang binnen het gevelontwerp. Naast de milieu-impact (CO2, primaire grondstof en dergelijke) is de toepassing van belang (verwerking, bevestiging, remontabel bouwen en dergelijke) zodat hergebruik mogelijk blijft.*
- *Ventilatioeroosters zijn onzichtbaar weggewerkt of architectonisch ingepast in het gevelontwerp.*
- *Kleuren zijn terughoudend en afgestemd op de omliggende bebouwing.*

Reguliere criteria gebied

- *De detaillering ondersteunt de verwevenheid van verticale en horizontale elementen in het gevelbeeld.*
- *Details en ornamentiek zijn verfijnd en ondergeschikt aan en ondersteunen het gevelontwerp.*

Aanvullende criteria beschermd stadsgezicht

- *Materiaalgebruik, kleur en detaillering zijn afgestemd op die van de oorspronkelijke bebouwing en kwalitatief ten minste gelijkwaardig daaraan. Materiaalgebruik, kleur en detaillering maken gebruik van de kenmerken en uitstraling van de oorspronkelijke bebouwing, bouwen erop voort en versterken deze waar mogelijk.*
- *Het materiaal van de dakbedekking is passend bij de kapvorm en de oorspronkelijke architectuur van het pand.*
- *Hekwerken, leuningen en afrasteringen zijn hoogwaardig vormgegeven, transparant en passend bij de architectuur van het pand.*
- *Karakteristieke elementen zoals versierde voordeuren, gevelornamenten, hekwerken en dergelijke blijven behouden of sluiten bij vervanging aan op de oorspronkelijke kwaliteit en vormgeving.*